

Vážený pane zemský hejtmane, vážený pane honorární konzule, vážený pane velvyslanče, vážené dámy a pánové,

je pro mne velkou ctí a potěšením, že mám příležitost setkat se s vámi zde v Linci, na půdě Horního Rakouska, na pozvání honorárního konzula České republiky v Linci a velkého přítele Jihočeského kraje pana doktora Ludwiga Scharingera právě v těchto dnech, kdy naše státy slaví své státní svátky.

Česká republika slaví svůj státní svátek 28. října a připomíná si při jeho oslavách vznik státu, který dnes již neexistuje. Tento den v roce 1918 vznikla v Praze Československá republika a lidé slavili tuto událost na náměstích českých a slovenských měst. Příčiny toho, proč byl zánik habsburské monarchie přijímán v českých zemích a na Slovensku s takovým nadšením, jsou dobře známy a byly předmětem mnoha historických i politologických úvah.

Vztahy našich zemí mají staletou historii. Po staletích potkávání ale i potýkání přišla staletí, ve kterých naše země žily společně v jednom státě. Došlo tehdy k hlubokému propojení, které ovlivnilo i osudy lidí. V mnoha českých rodinách nalézáme předky s německými jmény a mnoho i současných Rakušanů nosí jména, znějící ryze česky. Habsburská monarchie může být hodnocena a zvažována z různých hledisek, byla však pro naše národy v 19. století kolébkou občanské společnosti a hospodářské prosperity. Uvědomme si jen, kolik spolků vzniklo a kolik významných budov v českých i rakouských městech bylo postaveno na konci 19. a na začátku 20. století. Soužití generovalo velký jazykový i tvůrčí potenciál, vysokou kulturní úroveň i celou řadu vynikajících osobností.

Druhá polovina 19. století však přinesla nacionalismus obou národů žijících v české kotlině a začátek dvacátého století pak první světovou válku, což byly důvody pro to, že zánik Rakouska – Uherska v roce 1918 byl vnímán mezi Čechy a Slováky jednoznačně kladně. Čeští Němci měli pochopitelně jiný názor, ale po počátečních třenicích přijali roli občanů nového státu. Masarykova Československá republika se stala prosperujícím státem a brzy zaujala významné místo v poválečné Evropě. Soužití více národů v jednom státě však začalo přinášet problémy, které vyústily po známých událostech ve třicátých a čtyřicátých letech ve fatální rozkol našich národů po druhé světové válce.

Aby toho nebylo dost, byly naše země odděleny železnou oponou, kterou komunisté spustili napříč Evropou. Je třeba připomenout, že Winston Churchill ve svém známém fultonském projevu mezi historická evropská města, komunisty železnou oponou uzavřená, řadí i Vídeň. Rakušané však dokázali díky šťastnějším okolnostem tomuto nebezpečí čelit lépe než Češi a Slováci a tak může Rakousko slavit jako skutečný svátek své svobody a neutrality den, kdy v roce 1955 sovětská okupační vojska odešla z Rakouska.

Navzdory oddělení našich zemí drátěnými zátarasy na hranici vztahy mezi našimi národy pokračovaly. Stateční lidé, prchající za svobodou za Západ, často nacházeli svá první útočiště v Rakousku a právě Rakousko přijalo velké množství našich emigrantů po roce 1948 i 1968. Přes hranici pronikaly signály rakouské televize, která byla pro nás Jihočechy jedním z mála zdrojů informací o svobodném světě, kam jsem měli vstup zakázán.

Nic však netrvá věčně, přišla revoluce v roce 1989 a má první cesta na západ vedla do Rakouska. Vzpomínka na sluncem ozářený, v čistém mrazivém vzduchu vánoční atmosférou prodchnutý Salzburg bude pro mne vždy symbolem radosti ze získané svobody a naděje do budoucnosti.

Vývoj v devadesátých letech znamenal velmi rychlé navazování zprerhaných a bohužel již mnohdy téměř zapomenutých vztahů. Jihočeský kraj navázal po svém vzniku v roce 2000 na tyto aktivity a velmi rychle zahájil spolupráci s oběma sousedními spolkovými zeměmi – Horními a Dolními Rakousy. Máme celou řadu společných aktivit, spojuje nás dohoda o spolupráci, uzavřená necelý rok po vzniku Jihočeského kraje v roce 2001.

O intenzitě vztahů svědčí například včerejší oslava 200. výročí narození Adalberta Stiftera v Horní Plané, které se vedle zemského hejtmana Josefa Puhringera zúčastnilo velké množství našich sousedů. Připomněli jsme si osobnost a dílo tohoto velkého spisovatele naší společné Šumavy, dílo které je ve své podstatě zaměřené proti nacionalismu a ve prospěch dobrého sousedství.

Tento večer je pro mne jedním z důkazů toho, že naše země nacházejí pokračování staletých vztahů v minulosti v dobré sousedské spolupráci v Evropské unii.

28. října oslaví Česká republika svůj státní svátek, kdy si připomene 87. výročí vzniku Československé republiky, státu na jehož

demokratické a humanistické tradice navazuje. Připomeneme si také osobnost našeho prvního prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka, filosofa a politika, který svými humanistickými myšlenkami hluboce ovlivnil a stále ovlivňuje generace příslušníků českého národa.

Vážený přítelé, dovoluji mi, abych vám poděkoval za možnost připomenout si tento svátek zde, v Horním Rakousku, se kterým náš kraj pojí tradiční vztahy, ale i nově obnovené přátelství.